

Mineralogia dels filons '340' i '450' de Rodalquilar, Níjar, Almeria, Andalusia

Borja SAINZ DE BARANDA GRAF

Autor independent
Madrid, Espanya
borjateresa@hotmail.com

Ignacio GASPAR SINTES

Autor independent
Madrid, Espanya
i.gaspar.sintes@gmail.com

RESUM

Es detalla en aquest article la mineralogia dels filons '340' i '450', de la concessió "San Diego", en el districte miner de Rodalquilar (Almeria, Andalusia, Espanya), amb especial èmfasi en la mineralogia d'origen secundari. Els filons '340' i '450' van ser els més rics en or de tot el districte miner (juntament amb la propera mina "María Josefa"), i els únics que han subministrat minerals de tel·luri en quantitats apreciables. De fet, el filó '340' és la localitat tipus de la rodalquilarita. A partir de les recerques realitzades pels autors, es descriuen quatre tel·lurites no citats prèviament al districte: winstanleyita, teluromandarinoïta, walfordita i andymcdonaldita, sent la segona localitat mundial per a aquests tres últims; al costat d'una nova localitat per a la rodalquilarita, el filó '450'.

PARAULES CLAU

Filón 340; filó 450; Rodalquilar; teluromandarinoïta; winstanleyita; walfordita; rodalquilarita; andymcdonaldita; oro.

ABSTRACT

A detailed study from the Filón 340 and Filón 450, belonging to the San Diego claim, in the Rodalquilar mining district (Almería, Andalusia, Spain), is presented in this article, focusing mainly on the wide variety of secondary tellurium minerals present on both ore deposits. 340 and 450 veins have been the richest gold mines in the district (together with the nearby María Josefa mine), and the only ones that have yielded visible telluride minerals. In fact, the Filón 340 is the type locality for rodalquilarite. Resulting from the studies carried out by the authors, four tellurites not previously cited in the district are described, winstanleyite, telluromandarinoite, walfordite and andymcdonaldite, being the second worldwide locality for the last three, together with a new locality for rodalquilarite, the Filón 450.

KEYWORDS

Filón 340; filón 450; Rodalquilar; telluromandarinoite; winstanleyite; walfordite; rodalquilarita; andymcdonaldita; gold.

SAINZ DE BARANDA GRAF, Borja; GASPAR SINTES, Ignacio (2023): «Mineralogia dels filons '340' i '450' de Rodalquilar, Níjar, Almeria, Andalusia» *Mineralogistes de Catalunya*; vol. 15, núm. 2 (2023-2), pp. 37-68.

INTRODUCCIÓ

Els jaciments epitermals d'or de Rodalquilar, malgrat la seva poca rellevància econòmica a nivell mundial, han estat profusament estudiats per diferents autors al llarg de la seva curta vida (Leal, 1966; Sierra i Leal, 1968; Vivaldi et al., 1971; Rytuba et al., 1990; Arribas Rosado et al., 1995; Arribas, 1998; Feger et al., 1999; Leal, 2004; Fernández i Gröbner, 2005; Leal, 2007; Hernández, 2008; Leal, 2012; Rewitzer i Hochleitner, 2014; Gaspar, 2016). Descoberts a la fi del segle XIX, van donar conti-

nüitat a una mineria de plom-zinc i alunita que ja es venia desenvolupant en el camp volcànic del Cabo de Gata des de molt abans.

No obstant això, va ser l'Empresa Nacional Adaro (des d'ara E. N. Adaro), nom escurçat de l'Empresa Nacional Adaro de Investigaciones Mineras S. A. (ENADIMSA), la que va donar un veritable impuls a aquestes explotacions auríferes a partir dels anys 40 del segle passat, resultant un autèntic motor per al desenvolupament econòmic i social d'una zona ja de per si molt deprimida.

Durant aquesta època moderna

(1943-1966), i a conseqüència de l'esforç realitzat per la E. N. Adaro en la recerca del jaciment, el resultat més important del qual va ser comprendre la importància de l'estany com a element guia per a determinar la potencial concentració d'or en profunditat, es van arribar a produir un total d'unes 6 tones d'or.

De fet, el tancament de les explotacions mineres hauria arribat abans de no ser pel descobriment d'un jaciment absolutament excepcional per la seva riquesa en or, el filó '340', en el límit oriental de la concessió "San Diego" (núm.